

Memòria

2022 Memòria de les
Càritas diocesanes
amb seu a Catalunya

Càritas
Catalunya

Sumari

1	Pròleg	3
2	Presentació	5
3	Identitat i organització	9
4	Programes i projectes de la Memòria 2022	11
5	Perfil de les persones ateses per l'acció social	21
6	Entitats vinculades	35
7	Comunicació, sensibilització i denúncia	48
8	Animació comunitària	50
9	Dades econòmiques 2022	52
10	Persones al servei de persones	54
11	Sigues part de la solució contra la pobresa	55
12	Càritas diocesanes amb seu a Catalunya	56

Edita: Càritas Catalunya. C/ dels Àngels, 18, entresol – 08001 Barcelona. Tel.: 934 126 864. NIF: R2500299I. **Consell de redacció:** Grup de Treball de la Memòria anual. **Coordinació:** Càritas Catalunya. **Disseny:** ESSA Estructura de Comunicació. SL. **Fotografies:** Banc audiovisual de Càritas Catalunya – Pepe Navarro, Cathopic, Luis M. Luna i Mingo Venero. **Correcció:** Marina Miralles. **Impressió:** AGPOGRAF, SA. Barcelona, juliol de 2023.

Càritas Catalunya permet la reproducció, la difusió i còpia de qualsevol d'aquests continguts d'aquesta publicació, sempre que sigui citant la font i la data de la publicació. Estan expressament excloses d'aquest permís, qualsevol de les imatges/fotografies, que queden protegides pel dret a la propietat intel·lectual. Se'n podrà tenir autorització prèvia petició per escrit a info@caritascatalunya.cat.

A Càritas ens importa la salut del nostre planeta. El paper per imprimir aquesta memòria prové de fonts sostenibles i certificades.

1. Davant la incertesa..., fe, esperança i comunitat

Benvolguts germans i germanes,

Teniu a les mans o davant dels ulls la Memòria 2022 que recull l'activitat i el servei realitzat per les deu Càritas de les diòcesis amb seu a Catalunya, les onze empreses d'inserció social que en depenen i el Centre Català de Solidaritat (CECAS).

Aquesta és la desena edició i, en la perspectiva del temps, podem veure amb satisfacció i agraïment l'evolució d'una feina conjunta. Al llarg d'aquests deu anys,

hem fet un esforç de transparència per plasmar i sintetitzar en unes pàgines la feina de tot un any, amb dades rigoroses, gràfics i imatges.

La publicació d'aquest document anual és important, **perquè ens ajuda a fer balanç i a mirar cap al futur amb esperança**. Ens convida a tenir fe i a somiar un món millor on les xifres esfereïdores que avui ens corprenen puguin capgirar-se, canviar i, fins i tot, arribar a zero. Tant de bo que un dia Càritas no sigui necessària!

D'una banda, hauríem d'estar contents i orgullosos del recorregut que hem fet aquests anys d'acció constant, del gran nombre de persones que hem pogut atendre. Cadascuna d'aquestes amb el seu rostre i la seva realitat particular. **D'altra banda, però, aquestes xifres ingents ens haurien d'alarmar**, més que satisfer-nos i ens haurien de fer creure que es poden reduir. Com he dit, el desig de Càritas no és superar rànquings, sinó al contrari, que la seva acció ja no sigui necessària. La publicació de la memòria de Càritas no és un mer recull de dades per guardar i col·leccionar en un calaix, **és un termòmetre de com està la nostra societat** i, realment, marca que té molta febre. **És un servei de profecia, en sentit bíblic**, és a dir, de denúncia de les injustícies que hi ha en el nostre món .

Al llarg d'aquests anys, Càritas ha volgut deixar constància de la seva lloable labor, però sobretot ha volgut **fer visible una realitat dolorosa perquè tots reaccionéssim i ens hi impliquéssim**. Gràcies a l'ajut desinteressat de moltes persones hem pogut amortir el dolor de moltes persones, però el que cal és canviar dinàmiques en tot el teixit social perquè aquest dolor no es produeixi.

Càritas, a través de les memòries anuals, ha expressat, amb imatges suggeridores, la urgència de trobar un remei perquè el patiment de les persones no esdevingui crònic. De manera molt clara, ens ho il·lustren algunes portades com la de la Memòria anual 2019 amb un clam explícit: "Stop pobresa".

Pel que fa a la Memòria 2022, algunes dades rellevants les podeu veure en aquest fulletó. Càritas és un dels braços amb què l'Església actua al si de la societat, i ho fa apropant-se als més vulnerables. Seguint l'exemple de Jesucrist, **volem fer aquest servei d'amor amb fe, esperança i en comunió.**

Fe perquè el Senyor sempre és al nostre costat, sobretot, en els moments més difícils de la nostra vida, fins a la fi (cf. Mt 28,20). Ell ens va dir: "Camineu mentre teniu la llum, perquè no us sorprengui la foscor: qui camina a les fosques no sap on va. Creieu en la llum, mentre la teniu, i sereu fills de la llum" (Jn 12,35-36).

Esperança en Déu, que ens va voler lliures i que, malgrat les nostres imperfeccions, sempre és compassiu i misericordiós, sempre està a punt de perdonar-nos, de commoure'ns.

Comunió. Jesucrist ens va dir: "Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat [...] Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres" (Jn 13,34-35). Jesús, a l'Evangeli, ens convida a fer comunitat, a ser sal i llum en el món, a cercar el Regne, a lluitar per la justícia i a ser testimonis de la caritat de Déu. Només s'evangelitza des de la comunió amb Crist i amb els germans.

Càritas és Església. L'Església no pot existir sense la caritat. I com diu també el papa Francesc, "Càritas és la carícia de l'Església al seu poble, la carícia i la tendresa d'una mare als seus fills". Gràcies, Càritas, per ser-hi.

+ Card. Joan Josep Omella Omella

Arquebisbe de Barcelona, president de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) i responsable de la pastoral social en l'àmbit de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET)

Bisbe delegat de la CET a Càritas Catalunya

2. Més enllà de predicar en el desert

Sovint, des de Càritas, quan presentem les nostres memòries anuals o els nostres informes sobre la pobresa i l'exclusió social, estem cansats de repetir-nos, de reclamar als nostres governants els canvis urgents que són necessaris per a fer possible la supervivència de prop de dos milions de ciutadans de Catalunya.

Sembla una lletania interminable: quan farà el govern de torn una veritable política d'habitatge que combati l'exclusió residencial, amb una gran part d'habitatge social de lloguer? En quin moment garantirà l'estabilitat dels preus dels productes de primera necessitat? Quan arribarà la renda garantida de ciutadania (RGC) de Catalunya a totes les persones que ho necessiten? Quan algú serà valent i aprovarà una prestació universal per criança per a les famílies amb infants i adolescents? A quin segle haurem d'esperar per tenir polítiques que protegeixin veritablement les famílies? Algú té interès a erradicar l'economia submergida i el treball indigne? A què és deguda la inacció dels governs respecte a l'obligatorietat de l'empadronament de TOTES les persones que resideixen als nostres municipis, quan molts passen de llarg la llei general?

Sovint, a Càritas Catalunya i a altres organitzacions germanes del tercer sector social de Catalunya, tenim la sensació que prediquem en el desert, que bona part de la classe política fa orelles sordes a les nostres veus d'alerta, però, el que és pitjor, també a les nostres propostes, que comportarien solucions immediates i tangibles. Un bon exemple és la Llei de sensellarisme de Catalunya —la primera en la història del Parlament de Catalunya—, que actualment segueix el tràmit parlamentari i que, en cas de ser aprovada, suposarà una millora molt notable en la qualitat de vida de les persones que viuen cruament l'exclusió residencial més extrema.

Al tancament de l'edició d'aquesta memòria encara estem paint els resultats de les eleccions municipals i la precampanya electoral a les eleccions generals. Tot i el nostre moderat optimisme, no s'albiren temps millors, perquè cadascuna de les forces polítiques sembla mirar més pels seus propis interessos que no pas pels de la ciutadania. L'increment de l'abstencionisme en les darreres eleccions municipals a Catalunya hauria de fer reflexionar totes les forces polítiques. Aquesta reflexió conclouria que hi ha un gran desencís en la nostra ciutadania i un allunyament entre la classe política i el poble.

Davant d'aquesta allau de greuges, què pot fer Càritas Catalunya per promoure un canvi estructural significatiu? D'una banda, superar la prèdica en el desert i anar a les àgores on es decideix el futur del país: als parlaments, a les diputacions, als governs autonòmics, als partits i sindicats, a tota institució o persona que tingui capacitat real d'incidir en les polítiques socials actuals i futures i continuar "fent lio", com ens demana el papa Francesc.

Però el futur no es construeix solament des dels escons, sinó també des de la comunitat. Llavors, ens hem de preguntar: què podem fer els ciutadans de carrer?

El sistema econòmic actual ens convida a l'individualisme, a viure reclusos a casa, pendents de l'arribada del *rider* que ens porta el que necessitem a la porta de casa; a preocupar-nos pels nostres assumptes i deixar de banda la pertinença a la comunitat, les relacions fraternes, l'ajuda mútua, el cor que batega pel patiment de l'altre... Ens volen aïllats, indiferents, sense sentiment de classe, perquè els fa por la revolució de l'amor, els inconformistes ètics i pacífics, la consciència i l'acció dels cristians.

És per això que, de nou, Càritas Catalunya fa una crida a la fraternitat, a mirar el desvalgut, el fràgil, l'incomprès amb una mirada diferent, compassiva i tendra, però amb el desig i el compromís personal d'actuar — individualment i col·lectiva— contra la injustícia que viuen milions de persones al nostre país.

El lema de la Campanya de Corpus Christi d'enguany és una crida a l'acció: "Tu hi tens molt a veure", tal com ja fa uns anys establia el sociòleg francès Alain Tourain a la seva tesi sobre "sociologia de l'acció" en què reflexionava sobre mutacions de la societat contemporània. Com a cristians, no ens estarem de continuar proclamant l'esperança i treballar per la Justícia del Regne. Tu hi tens molt a veure. Ens ajudes?

Francesc Roig Queralt

President de Càritas Catalunya

Tu hi tens molt a veure

Tu pots canviar la situació
de les persones que pateixen.
No miris cap a una altra banda.

© Caritas 2023

Fes un donatiu

www.caritascatalunya.cat

BIZUM: 38031

3. Identitat i organització

Càritas

Què és Càritas?

En paraules del papa Francesc: “Càritas és la carícia de l'Església al seu Poble, és la carícia de la Mare Església als seus fills, la tendresa, la proximitat”.

Càritas Catalunya és l'entitat de servei a les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya i de coordinació d'accions.

La missió de Càritas

La missió de Càritas Catalunya és la de cohesionar, promoure i coordinar les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya en el seu servei d'acollida i acompanyament a les persones més vulnerables, i en el desenvolupament del seu compromís social i caritatiu.

Els valors

Els valors de Càritas Catalunya són la participació, la gratuïtat, la fraternitat, la justícia social, la transparència, la dignitat, la sostenibilitat i l'austeritat.

La visió

La visió de Càritas Catalunya és donar suport i facilitar els serveis necessaris a les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya. Aspira a ser un referent de compromís social, aposta per la construcció d'una societat justa i fraterna, en què tothom es pugui desenvolupar integralment i de manera inclusiva, i promou la participació efectiva de les comunitats cristianes.

4. Programes i projectes de la Memòria 2022

L'any 2022, les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya han vist incrementat en un 5 % el número de persones beneficiàries de la seva acció social, el que ha comportat un increment substancial dels programes i projectes, fet que ha suposat una inversió de més de 4 milions d'euros respecte l'any anterior. Els programes que han crescut més significativament han estat el d'Assessoria jurídica i el d'Acollida i acompanyament.

1. Programa d'Acollida i acompanyament (459 projectes)

1.1. Centres d'acollida i acompanyament (385 projectes)

L'objectiu és fer una primera acollida individual o grupal, si cal, i acompanyar la família o les persones per millorar la situació amb la seva participació activa.

1.2. Espais relacionals (74 projectes)

Aquests espais estan concebuts per fomentar la relació entre persones que es troben soles o amb poca xarxa social. S'hi promou el coneixement i l'ajuda mútua, així com el suport i l'intercanvi de pautes culturals.

2. Programa de Cobertura de les necessitats bàsiques (786 projectes)

2.1. Serveis d'Ajudes Econòmiques (SAE) (331 projectes)

Aquest servei facilita ajuts econòmics en metàl·lic a persones i famílies perquè puguin fer front a les despeses d'alimentació, lloguer, habitacions rellogades, transport, despeses escolars, medicació, etc. Són temporals i sempre es porten a terme amb un seguiment social de la persona o família per part dels professionals de Càritas.

Des dels **459** projectes s'han acollit i acompanyat més de **139.967** persones, amb una inversió de gairebé **4,3 milions d'euros**

Des dels **786** projectes s'han cobert les necessitats bàsiques de **80.889** persones, amb una inversió que supera els **13,02 milions d'euros**

Magatzem d'aliments - Benicarló - CD Tortosa

Des dels **167** projectes dedicats a la gent gran, s'han acompanyat més de **4.117 persones**, amb una inversió d'**793.333 euros**

2.2. Ajuts en espècie: aliments, roba, parament de la llar, material ortopèdic... (455 projectes)

Lliurament d'aliments, roba, productes d'higiene, parament de la llar i altres ajuts que permeten cobrir les necessitats bàsiques. La majoria formen part de la xarxa de les Càritas parroquials i arxiprestals. Actualment alguns punts s'estan agrupant en diferents centres de distribució d'aliments per oferir a les famílies una alimentació més completa i variada.

3. Programa de Gent gran (167 projectes)

3.1. Voluntariat a domicili i en residències (113 projectes)

Es tracta de voluntaris i voluntàries que visiten periòdicament el domicili o la residència de persones grans que no tenen suport social. També inclou un seguiment telefònic. Aquests grups fan companyia, animen les residències, passegen i acompanyen la gent gran al metge.

3.2. Espais de relació i suport grupal per a la gent gran (48 projectes)

Amb el suport de voluntariat s'organitzen activitats grupals: xerrades, jocs, gimnàstica, manualitats, sortides culturals i excursions per a persones grans sense suport social, generalment als

locals de les parròquies.

3.3. Servei d'atenció domiciliària (6 projectes)

Aquest servei assistencial i educatiu és a domicili, i pretén donar suport a les activitats de la vida diària com la higiene, l'alimentació, la neteja, la salut i la cura de la persona. També inclou la vinculació de la persona a la xarxa familiar i social.

4. Programa de Sense Illar i habitatge (293 projectes)

4.1. Habitatges compartits (87 projectes)

Es tracta d'habitatges d'estada temporal per a persones soles, famílies o mares amb fills, o persones grans en situació de vulnerabilitat social. Tenen espais propis i serveis comuns com bugaderia, neteja o sala d'estar, i compten amb suport professional, educatiu i de voluntariat.

4.2. Centres d'acollida i suport a persones sense llar (de dia o residencials) (26 projectes)

Els espais diürns funcionen diàriament i ofereixen suport personal i serveis com àpats, orientació sanitària, dutxa, bugaderia, consigna i domiciliació de correu... Altres centres d'acollida són residencials de 24 hores. Es tracta de recursos de suport per a persones sense llar que tenen com a objectiu la reincorporació a la vida social, cultural i de lleure de l'entorn. S'hi ofereix la possibilitat de fer un procés tant personal com grupal.

Centre Sara - Sabadell - CD Terrassa

Des dels **293** projectes per lluitar contra l'exclusió residencial, s'han acollit prop de **5.293** persones, amb una inversió de gairebé **5,8 milions d'euros**

4.3. Pisos de lloguer social per a persones soles o famílies (172 projectes)

Aquest servei ofereix allotjament en pisos de lloguer assequible a persones soles i a famílies amb fills que tenen problemes per accedir al mercat de lloguer a causa de la seva situació econòmica i/o de vulnerabilitat social. Són habitatges d'estada temporal.

4.4. Millora de l'habitabilitat (reformes i adequació de l'habitatge) (5 projectes).

En aquest servei, un equip de voluntaris especialitzats fa visites a domicili. Realitzen una auditoria energètica i de condicions de l'habitatge, estableixen les accions de millora de l'habitatge i de l'eficiència energètica pertinents i sensibilitzen sobre estalvi energètic i consum responsable. Es dona suport en les millores d'habitabilitat, en funció de cada cas.

4.5. Servei de Mediació en Habitatge (SMH) (3 projectes)

Servei de prevenció de l'exclusió residencial basat en la mediació entre les persones o famílies que no poden pagar i els propietaris dels habitatges o les entitats financeres. També fa mediació en famílies que tenen dificultats per assumir el lloguer i facilita assessorament en els contractes.

---

5. Programa de Família i infància (230 projectes)

5.1. Centres oberts o de lleure per a infants, adolescents i joves (16 projectes)

Els centres oberts i de lleure s'adrecen a infants i adolescents d'entre 6 i 16 anys i a joves d'entre 16 i 21 anys i les seves famílies. Obren diàriament i en horari extraescolar de tarda-vespre, i s'hi duen a terme diferents programes d'habilitats i de creixement emocional, i activitats com el reforç escolar, esports, recerca de feina... S'hi vetlla pel seu creixement personal i perquè tinguin un bon estat de salut. Normalment s'hi garanteix el berenar i alguns dies el sopar. Alguns participants són immigrants que han vingut sols i no tenen familiars o amics que els puguin ajudar.

5.2. Reforç educatiu i pedagògic individual i grupal (154 projectes)

Aquests reforços compten amb professionals contractats i voluntaris que ajuden dues tardes per setmana infants i adolescents en etapa d'escolarització obligatòria, a fer les tasques escolars i millorar els hàbits d'estudi i treball.

5.3. Serveis de suport a famílies amb infants, a mares soles amb fills... (48 projectes)

En els espais de guarda, els infants són atesos mentre els pares i/o les mares fan cursos de formació d'oficis o de llengua. Amb el suport de professionals, voluntariat i els mateixos pares, els infants poden jugar i fer activitats.

Els centres de suport maternoinfantils són espais de suport diari per a dones en estat de gestació avançat i/o amb fills d'entre 0 i 3 anys. La seva finalitat és acompanyar les dones en la cria dels seus fills i ajudar a consolidar llaços afectius protectors i generadors d'amor. També s'hi ofereixen tallers grupals per a famílies amb infants petits.

En altres projectes s'acompanya diàriament famílies amb fills menors de 6 anys. Se'ls acompanya de manera integrada i integral en els diferents aspectes de la vida familiar: cria dels petits i els seus germans, temes escolars, formació dels pares i mares, recerca d'habitatge, salut...

5.4. Servei d'atenció a domicilis per a famílies (5 projectes)

Es tracta d'un servei assistencial i educatiu a domicili per donar suport a les necessitats de la vida diària com: la higiene, l'alimentació, la salut, la cura dels fills, l'organització de la llar...

5.5. Centres residencials per a famílies i infants (7 projectes)

Són per a dones soles, per a dones amb fills i alguns per a infants sols. N'hi ha que són per a situacions d'urgència en casos de violència domèstica. D'altres són per poder-s'hi estar un any o més. S'hi ofereix un espai de contenció i seguretat i s'hi acompanya les persones en el seu procés de recuperació de les situacions de violència i/o vulnerabilitat que han viscut.

En els **230** projectes adreçats a les famílies, hi han participat prop de **6.564** persones, amb una inversió de **5,8 milions d'euros**

El programa de Salut ha atès **854 persones** des dels **37 projectes**, amb una inversió de **703.981 euros**

6. Programa de Salut (37 projectes)

6.1. Suport psicològic individual, grupal o comunitari (36 projectes)

Aquest servei presta atenció professional (psicològica, psiquiàtrica i d'infermeria) tant ambulatoria com a domicili, treballant amb un pla terapèutic individual, familiar o grupal segons les necessitats de cadascú, per ajudar les persones a resoldre els conflictes emocionals i relacionals. També inclou atenció psiquiàtrica per a malalts mentals severes.

Des del servei també es dona assessorament i suport als professionals de Càritas per poder fer intervencions amb persones que pateixen algun tipus de trastorn mental.

S'hi ofereix un espai de contenció i seguretat i s'hi acompanya les persones en el seu procés de recuperació de les situacions de violència i/o vulnerabilitat que han viscut.

6.2. Centres residencials i d'acollida per a persones amb malalties (1 projecte)

Espais residencials o no, per atendre, acompanyar i tractar educativament i terapèuticament persones amb problemes d'addiccions i que es troben en situacions de vulnerabilitat social i econòmica.

Tallers - seu del CECAS - Barcelona

7. Programa d'Educació i formació per a adults (95 projectes)

7.1. Centres d'acollida i aprenentatge de la llengua a diferents nivells (72 projectes)

En aquests centres es treballa la incorporació de les persones en la societat d'acollida i es porten a terme cursos de llengua catalana i castellana de diferents nivells. N'hi ha que ofereixen servei de guarderia o cangur.

7.2. Educació i formació d'habilitats personals i relacionals (23 projectes)

Tenen com a objectiu que les persones que ho requereixin treballin els factors que afavoreixen o dificulten la seva inclusió personal, vital i social: formació, salut, relacions –família, amics, parella, lleure–, entorn, organització de la vida quotidiana, situació econòmica, estat d'ànim, etc., normalment com a pas previ per iniciar un itinerari laboral.

Curs bàsic d'atenció domiciliària - CD Terrassa

En els **95 projectes** adreçats a l'educació i formació dels adults, hi han participat prop de **3.127 persones**, amb una inversió de **385.607 euros**

S'han portat a terme **202 projectes** per a la inserció sociolaboral i l'economia social, amb més de **10.577 participants** i una inversió de **6,9 milions d'euros**

8. Programa d'Inserció sociolaboral i economia social (202 projectes)

8.1. Orientació sociolaboral (67 projectes)

En aquests projectes s'ofereix informació, orientació i assessorament laboral, a escala individual i grupal. Es treballa el currículum de la persona, les necessitats de formació...

8.2. Formació ocupacional i professional (52 projectes)

Es porten a terme formacions tecnicoprofessionals relacionades amb el mercat de treball: atenció a persones grans i infants, electricitat, jardineria, peixateria, cuina, logística, etc. N'hi ha que ofereixen servei de cangur per tal de facilitar-hi l'assistència als pares i mares.

8.3. Intermediació sociolaboral (37 projectes)

Les persones hi aprenen i milloren les eines de recerca de feina i hi poden millorar les seves competències laborals.

8.4. Empreses d'inserció i fundacions laborals (33 projectes)

Són empreses o fundacions de Càritas creades per facilitar la inserció laboral de persones que es troben en situació de vulnerabilitat social i laboral des d'una empresa econòmicament rendible, en la qual es mantenen criteris de qualitat en la prestació de serveis i la gestió, de manera que es contribueix al desenvolupament sostenible, econòmic i social. S'ofereixen i es mantenen llocs de treball amb formació, acompanyament i seguiment personalitzat en complementarietat amb els agents socials i institucionals del territori.

La relació d'aquestes empreses es pot consultar a la pàg. 35.

8.5. Altres iniciatives d'economia social (13 projectes)

S'ofereix suport, formació i acompanyament a persones amb dificultats d'inserció laboral que, havent finalitzat amb èxit un procés formatiu i/o d'orientació sociolaboral, estan preparades i motivades per tirar endavant la seva pròpia experiència laboral d'autoocupació.

Informe Precarietat Laboral - CD Barcelona

9. Programa d'Assessoria jurídica (33 projectes)

9.1. Assessoria jurídica general (8 projectes)

Està formada per un equip d'advocats contractats i/o voluntaris que assessoren les persones en diversos àmbits (laboral, d'habitatge, familiar, penal i civil).

9.2. Assessoria jurídica en temes d'estrangeria (25 projectes)

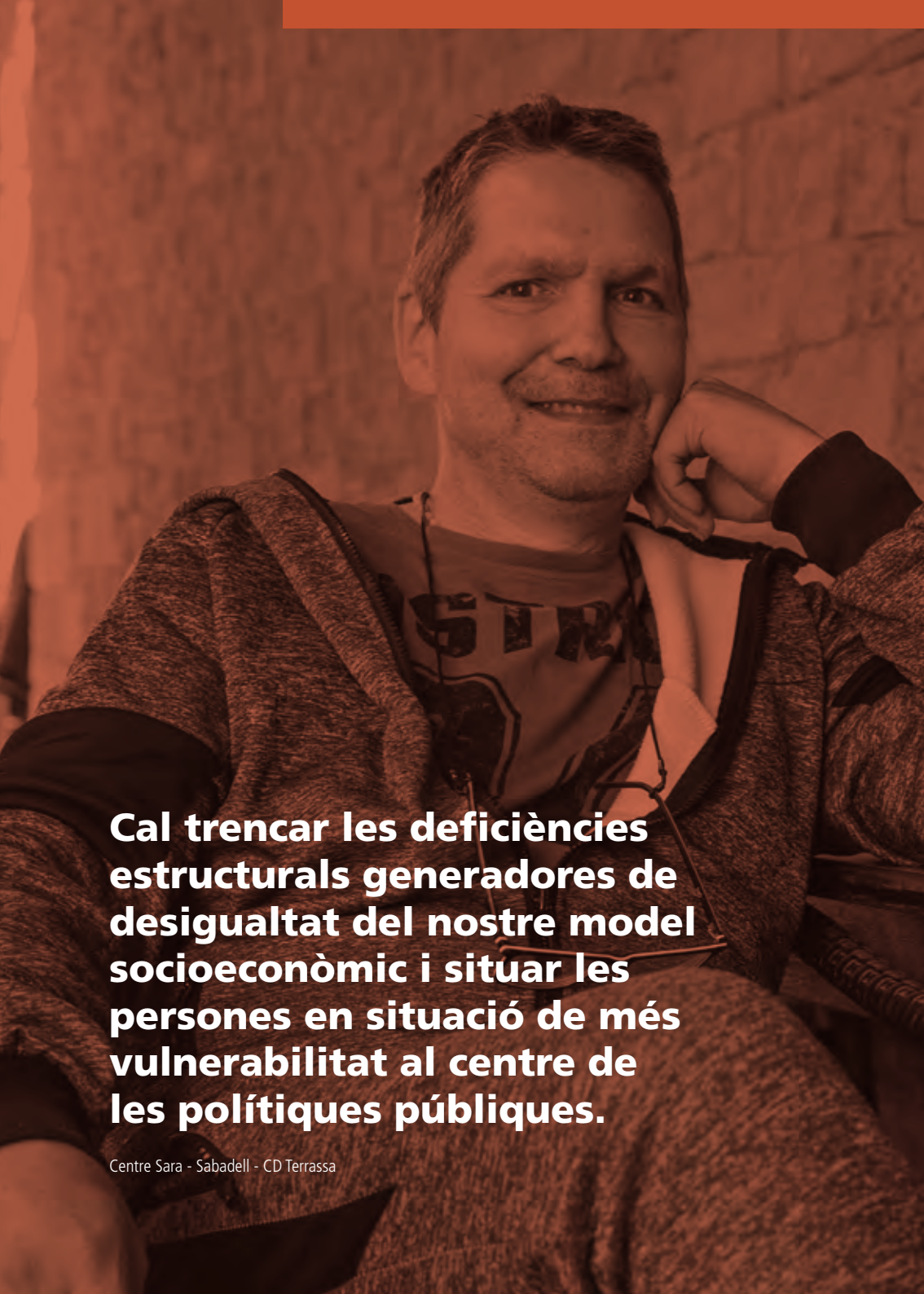
Es tracta d'un equip d'advocats especialitzats en temes migratoris que ofereix una atenció individualitzada informant, assessorant i tramitant permisos, recursos, nacionalitats... al col·lectiu d'immigrants que s'atenen als territoris de Càritas. També se sensibilitza i es forma a la comunitat sobre temes i tràmits jurídics.

Des dels **33 projectes** s'han assessorat prop de **6.165 persones** amb una inversió de **720.200 d'euros**

Acollida - CD Lleida

**Cal trencar les deficiències
estructurals generadores de
desigualtat del nostre model
socioeconòmic i situar les
persones en situació de més
vulnerabilitat al centre de
les polítiques públiques.**

Centre Sara - Sabadell - CD Terrassa

5. Les persones ateses per l'acció social

Durant els darrers quinze anys s'ha produït una acumulació de crisis que ha afectat de manera més intensa les persones en situació de més vulnerabilitat. Després de la gran recessió de 2008, va arribar la COVID-19, que va provocar un xoc sense precedents i va incrementar la desigualtat i la taxa d'exclusió social de la població catalana fins al 29 % (2,2 milions de persones). També les últimes dades publicades per l'INE de l'Enquesta de condicions de vida van en la mateixa línia, ja que ens mostren una taxa AROPE de risc de pobresa i exclusió del 26 % en el conjunt d'Espanya (25 % a Catalunya), però que encara és molt més elevada per a les llars monoparentals (49,2 %) o les llars amb infants, adolescents i joves (32 i 27 % respectivament).

És important tenir en compte que el nostre model socioeconòmic té dos grans problemes estructurals: la precarietat laboral i les dificultats d'accés i manteniment d'un habitatge digne. D'una banda, malgrat les millores en l'ocupació i l'ocupació temporal (gràcies, en part, a la reforma laboral), seguim amb un mercat laboral dualitzat, on un alt nombre de persones continuen en precarietat laboral. Més de 127.000 llars catalanes tenen tots els seus membres actius a l'atur, i més de 74.000 llars no tenen cap ingrés. Fins i tot les llars on la persona principal té una ocupació no se salven de caure en l'exclusió. 396.000 llars a Catalunya tenen la persona sustentadora principal en una greu inestabilitat laboral, com ens alerta la Fundació FOESSA (>3 contractes o >3 empreses o >3 mesos en atur).

D'altra banda, la manca de polítiques públiques efectives en habitatge ens ha portat a una situació insostenible. La baixa despesa en la promoció d'habitatge social es fa evident en comparar els 35 € per habitant d'Espanya amb els 142 € de la mitjana europea; és a dir, a penes arribem a una quarta part de la mitjana europea, la qual cosa té unes conseqüències directes evidents, com la pràctica inexistència d'un parc d'habitatge social al nostre país: la proporció d'habitatge social respecte a l'habitatge principal és del 2,5 % a Espanya en comparació amb el 9,3 % a Europa. De fet, el Banc d'Espanya ens alertava recentment que el 48,9 % de les llars espanyoles de lloguer es troben en risc de pobresa o exclusió (ARPE), la xifra més alta de la Unió Europea. 584.000 llars a Catalunya queden per sota del llindar de la pobresa severa un cop han fet front a les despeses de l'habitatge, i aquest és el motiu principal de les seves situacions de risc de pobresa, ja que gairebé un 40 % de les famílies amb ingressos més baixos pateixen sobrecost d'habitatge.

L'any 2022,
103.946 llars
on viuen
249.182 persones
es van beneficiar
de l'acció social
de les Càritas amb
seu a Catalunya,
cosa que representa
un augment del **5 %**
respecte de l'any
anterior.

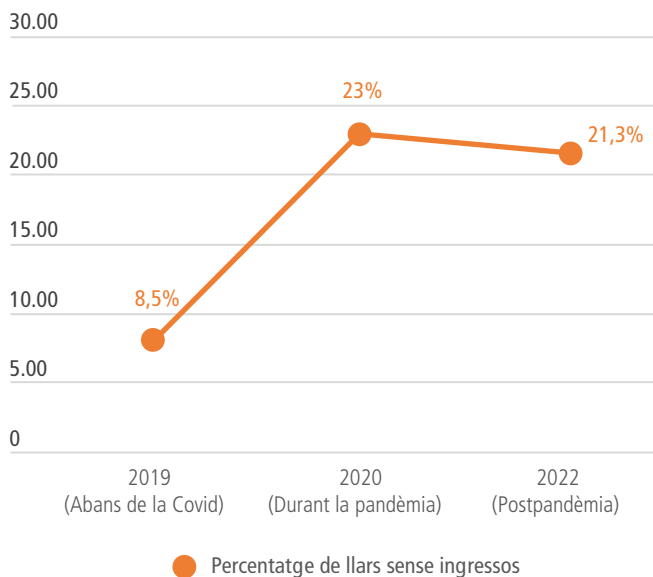
En els últims mesos, a aquests problemes estructurals s'hi han sumat altres factors que han agreujat la situació, com ara l'escalada dels preus dels productes bàsics i la guerra d'Ucraïna. L'índex de preus de consum ha registrat un augment sostingut des de l'any 2021 fins a l'abril del 2023, mentre que el component d'habitatge i subministraments va arribar a pujar fins al 29 % el passat mes de març, tot i que des de llavors s'ha reduït considerablement (increment acumulat del 5 %). Aquest augment de preus de productes tan bàsics ha impactat de manera més intensa en les famílies amb menys recursos, que avui dia han de destinar 3 de cada 4 € del seu pressupost a aliments, habitatge i subministraments, mentre que les famílies amb més recursos n'hi destinen menys de la meitat. A més, en termes de privació material, les dades recullen parcialment el resultat de la persistent crisi inflacionària, evidenciant l'empitjorament d'alguns indicadors clau que reflecteixen la profunditat de la crisi i les renúncies que estan afrontant les famílies per sobreviure.

En resum, és evident l'acumulació de crisis i l'afectació desigual a les persones més vulnerables durant els darrers quinze anys. La precarietat laboral i les dificultats per accedir a un habitatge digne s'han convertit en problemes estructurals que requereixen mesures efectives per a la seva resolució. A més, la guerra d'Ucraïna i l'augment dels preus dels productes primera necessitat han agreujat encara més la situació.

L'Impacte de la inflació en les persones acompanyades per les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya

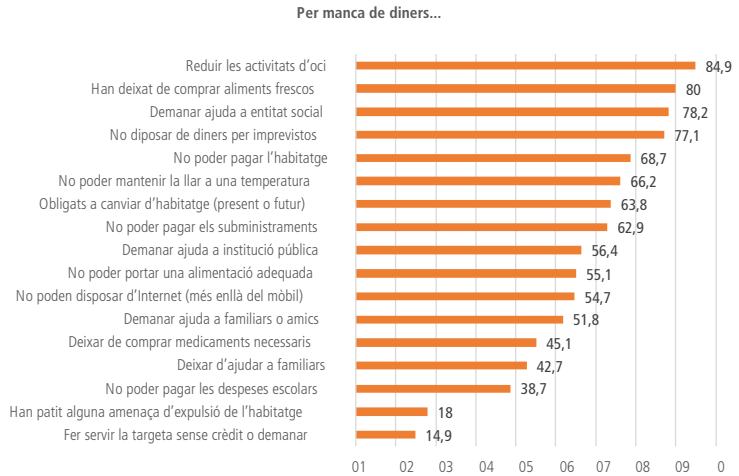
L'augment de la inflació durant els darrers mesos ha impactat significativament en el conjunt de famílies catalanes, però ho ha fet de manera molt més significativa i amb més virulència en les persones en situació de més vulnerabilitat. L'increment del preu de l'alimentació, l'energia i altres despeses bàsiques ha exacerbat les dificultats econòmiques que afronten les llars acompanyades per les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya.

La gràfica següent recull el percentatge de llars sense cap tipus d'ingrés:

Les dades mostren que el 21,3 % de les llars no tenen ingressos econòmics, fet que posa de manifest la persistència dels impactes de la crisi social i econòmica que va acompanyar la COVID-19. El volum de llars que es troben en aquesta situació era del 8,5 % abans de la pandèmia i va arribar fins al 23 % en els pitjors moments de les restriccions, però es manté actualment en valors similars i afecta 1 de cada 5 llars ateses per Càritas (21,3 %). És especialment greu el fet que en el 47 % de les llars en situació de pobresa severa hi viuen infants i adolescents.

Aquestes dificultats, com s'exposava anteriorment, s'han vist agreujades per una inflació disparada en els darrers mesos, cosa que ha impactat en l'economia de les famílies ateses des de l'entitat. La gràfica següent mostra quins han estat els efectes principals:

La gràfica mostra que l'efecte de l'increment de preus en les llars ateses és notable i afecta diverses àrees importants de la vida quotidiana de les persones. Destaca que el 55 % no pot garantir una alimentació adequada, fet que posa de manifest la situació preocupant d'inseguretat alimentària i de descobertura del dret a l'alimentació. Més encara quan es concreten aquestes dificultats i les dades mostren que el 80 % de les famílies no tenen capacitat per adquirir aliments frescos amb una mínima regularitat. És una situació especialment preocupant si tenim en compte que el 44,2 % d'aquestes famílies tenen menors a càrrec.

Seguint en l'àmbit de la salut, les dades mostren que 45 % de les llars han deixat de comprar els medicaments necessaris per a algun dels seus membres.

A més dels problemes relacionats amb l'alimentació, l'habitatge també és un dels nuclis d'afectació de l'increment de preus que ha provocat aquesta inflació disparada. Gairebé la meitat (48,4 %) de les famílies acompanyades per Càritas no disposen d'un habitatge digne. En aquest àmbit les dades mostren que el 68,7 % no poden fer front a les despeses d'habitatge (lloguer, relloguer o, en alguns casos, hipoteca). Aquestes dificultats han provocat que, en el 18 % dels casos, les famílies han patit alguna amenaça d'expulsió del seu habitatge durant els darrers mesos.

També amb relació a les dificultats econòmiques vinculades a l'habitatge, les despeses bàsiques dels subministraments generen igualment dificultats considerables. El 62,9 % de les famílies no poden assumir les despeses de subministraments (llum, aigua i gas), i el 66,2 % no poden mantenir una temperatura adequada a la llar durant l'any; no poden fer front a les despeses que suposa una mínima climatització durant les temporades de fred o calor.

Les dades mostren, a més, efectes en l'àmbit educatiu; el 39 % de les famílies acompanyades per Càritas no poden fer front a les despeses escolars dels seus fills i filles.

L'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació també es veu limitat: el 55 % de les llars no disposen d'internet més enllà de les dades del seu telèfon mòbil. L'absència d'una bona connectivitat és un dels tres elements que incideixen en la bretxa digital, juntament amb el tipus de dispositius electrònics i les competències digitals. Aquesta limitació, que pot afectar de manera significativa la vida diària de qualsevol persona, és especialment greu en el cas de les famílies amb menors a càrrec que han de desenvolupar tasques escolars a casa de forma telemàtica.

Finalment, l'impacte de la inflació es reflecteix també en les activitats d'oci, ja que el 85 % de les famílies han hagut de reduir-les de manera dràstica. La manca de recursos econòmics per desenvolupar activitats d'oci té un impacte significatiu en les persones en situació de vulnerabilitat. Aquesta limitació repercuteix negativament en la seva salut emocional, ja que l'oci sovint esdevé l'únic espai de relació i socialització. La manca d'oportunitats per a l'oci pot provocar sentiments d'aïllament i solitud en persones que es veuen privades, també, de la possibilitat de gaudir de moments d'interacció social. A més, en el 45,5 % d'aquests casos això també afecta els menors que viuen en aquestes llars.

Quant a les mesures de protecció com a eina de suport de les famílies per fer front a aquestes situacions, les dades mostren que només el 8,2 % de les famílies ateses són perceptores d'una renda mínima (renda garantida de ciutadania o ingrés mínim vital). Aquesta dada posa clarament de manifest la necessitat d'implementar mesures per abordar aquestes dificultats i garantir el benestar de les famílies en situació de gran vulnerabilitat.

El perfil de les persones ateses per les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya el 2022

Les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya han acompanyat 103.946 llars on hi viuen 249.182 persones l'any 2022, amb un augment del 5 % respecte a l'any anterior.

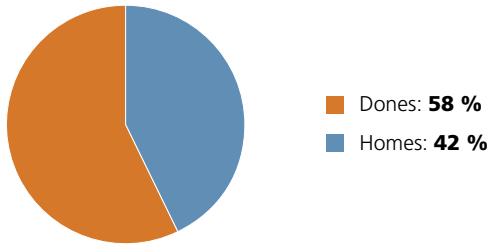

Continuen essent majoritàries les atencions a famílies amb infants i adolescents (**50 %**) i, dins d'aquestes a llars monoparentals (**18 %**)

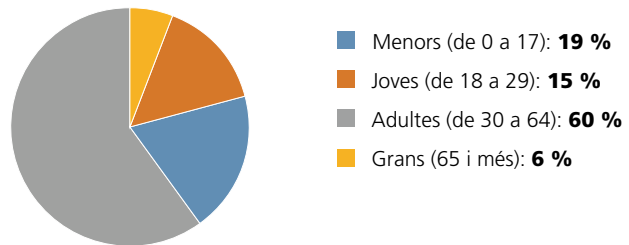
Destaca també l'elevada proporció de persones soles ateses, un **26 %** del total.

Sexe de les persones ateses

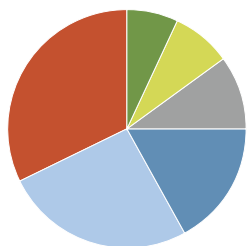
A Càritas hem continuat atenent més dones que homes, amb una proporció del 58 % femenina i del 42 % masculina, una tendència similar a la dels anys anteriors.

Edats

Segons les franges d'edat de les persones ateses, més de la meitat de les persones són adultes (60 %), i de la resta, el 19 % són menors, el 15 % són joves de 18 a 29 anys i el 6 % són persones de 65 anys o més.

Tipus de convivència

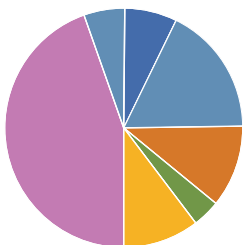

- Famílies amb fills: **32 %**
- Llars monoparentals **18 %**
- Parella sense fills: **7 %**
- Parents que viuen junts: **10 %**
- Persona sola: **26 %**
- Llar sense relació de parentiu: **7 %**

Segons el tipus de convivència, continuen essent majoritàries les **famílies amb infants i adolescents**, amb una proporció del 50 % dins el total. Dins d'aquestes, destaquen les llars monoparentals amb un percentatge del 18 %. Pel que fa les persones soles, representen el 26 % del total.

El **49 % de les persones ateses** no disposa d'un habitatge digne.

Tinença de l'habitatge

- Sense habitatge (carrer, en un cotxe, etc.): **6 %**
- Acollida sense pagar: **11 %**
- Entitats socials: **4 %**
- Ocupats: **10 %**
- Habitació de relloguer: **18 %**
- Lloguer: **45 %**
- Propietat: **6 %**

Segons la tinença de l'habitatge de les persones ateses, cal destacar **com les formes d'habitatge que no considerem digne afecten un nombre elevat de llars ateses**. En concret, la proporció de persones ateses que viuen de **relloguer és el 18 %** del total. Són persones que viuen amb la inseguretat de no saber quan les poden fer fora de la seva habitació, que potser pateixen restriccions per fer servir el lavabo o la cuina, que han de compartir l'habitatge amb persones desconegudes i que ho tenen molt difícil per poder-se empadronar, cosa que les deixa sense accedir a drets bàsics com l'educació o la sanitat. La proporció de persones sense habitatge se situa en el 6 %; les que estan acollides en cases de familiars o d'amics en l'11 %; les que estan acollides en entitats socials en el 4 % i les que estan ocupant se situen en el 10 %. **En total, el 49 % de les persones ateses es troba en un habitatge que no considerem digne**. Pel que fa a la resta, el 45 % viu en règim de lloguer, i el 6 % restant, en règim de propietat.

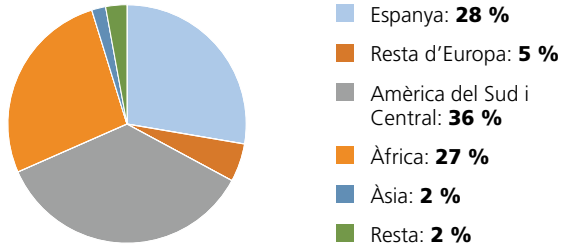

Destaca el nombre de les persones ateses provinents de l'Amèrica del Sud i l'Amèrica Central, que representen el **36 %**.

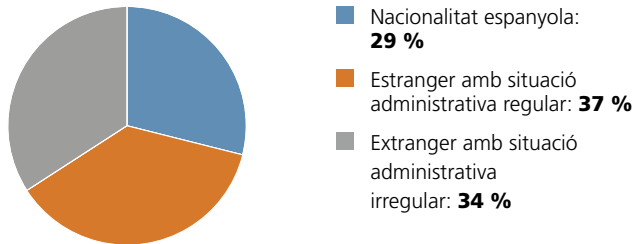
El **34 %** de les persones ateses està en situació administrativa irregular.

Zona de naixement

Segons la zona de naixement, el pes de **les persones ateses provinents de l'Amèrica del Sud i Amèrica Central continua en un nivell alt, del 36 %**. Hi segueixen les persones nascudes a l'Àfrica, amb un pes del 27 %. Pel que fa al nombre de persones ateses nascudes a Espanya, se situen en el 28 % del total.

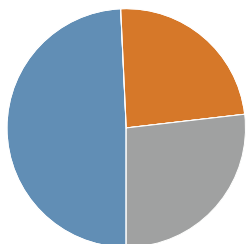

Situació legal

Pel que fa a la situació administrativa, es distribueix en proporcions pràcticament similars entre les que estan en situació administrativa regular (37 %) i les que estan en situació administrativa irregular (34 %). Aquest darrer col·lectiu, amb encara menys oportunitats i amb una vulneració constant dels seus drets ens ha de portar a reflexionar. Les actuals polítiques de migració no posen la persona en el centre, al contrari, dificulten l'accés d'aquestes persones a drets tan bàsics com la sanitat, el treball o la participació en la nostra societat, i fomenten pràctiques abusives o l'exploatació laboral.

Situació laboral

- Actiu a l'atur (busca feina): **49 %**
- Actiu que treballa: **24 %**
- Inactiu (pensionista, no busca feina i no treballa...): **27 %**

Finalment, segons la situació laboral, **el 49 % de les persones ateses està a l'atur**, cosa que reflecteix l'estreta relació entre les situacions d'atur i l'exclusió social. **El 24 % de les persones ateses tenen una feina, que sempre és precària i no els permet cobrir les seves necessitats bàsiques.** De fet, moltes llars veuen com les persones que assumeixen les despeses treballen moltes hores, i malgrat l'esforç personal i familiar, requereixen ajudes econòmiques per arribar a final de mes. **Des de Càritas seguim constant que tenir un sou no garanteix poder pagar les despeses de la llar i tenir una vida digna.** La parcialitat involuntària, l'elevada temporalitat i les condicions abusives de treballar sense contracte són les fonts principals de precarietat laboral, encara més malmesa amb la pandèmia.

El **49 %** de les persones ateses es troben a l'atur o busquen feina.

Conclusions

S'acumulen tres crisis que han afectat de manera molt intensa les persones en situació de més vulnerabilitat: d'una banda, la gran recessió del 2008, que va provocar un augment de l'exclusió social i de la desigualtat que no es va revertir, sinó que es va acumular a la crisi provocada per la COVID-19 el 2020. D'aquesta manera, **la taxa d'exclusió social es va enfilir fins al 29,1 % al començament del 2022, amb 2,2 milions de persones a Catalunya.** I a això s'hi afegeix l'escalada dels preus dels productes de primera necessitat, que ha impactat de ple en les famílies que ja patien una situació de gran fragilitat.

Cal trencar les deficiències estructurals generadores de desigualtat del nostre model socioeconòmic i situar **les persones** en situació de més vulnerabilitat **al centre de les polítiques públiques.** Ens cal recuperar, en primer lloc, **una política de consensos** en matèria social, que estableixi com a **prioritats** la garantia del dret a **un habitatge digne** per a totes les persones, la garantia d'uns **ingressos mínims** amb un encaix adequat entre l'ingrés mínim vital i la renda garantida de ciutadania i la protecció a les famílies amb infants i adolescents, **tot trencant amb la transmissió intergeneracional de la pobresa.** Finalment, a Càritas creiem que és essencial generar espais de relació i de protecció entre les persones dins les nostres comunitats, com a base d'una societat més integradora i humana.

Accions significatives

Cooperació fraterna amb Càritas Colòmbia

Càritas Colòmbia va visitar Càritas Diocesana de Vic l'11 de febrer de 2022. El motiu de la visita era el fet que Càritas Artés i l'Ajuntament d'aquest municipi havien col·laborat en un projecte d'incidència i denúncia per fer palesa la situació que pateixen moltes persones a la frontera entre Veneçuela i Colòmbia. Els membres de Càritas Colòmbia van conèixer els serveis diocesans, van visitar el bisbe Romà Casanova i el vicari general, mossèn Josep Maria Riba, i després van reunir-se amb l'equip de la Càritas Artés i també amb l'alcalde i la regidora de l'Ajuntament. Al capvespre van fer una xerrada al poble per explicar la problemàtica del seu país.

El Comitè Ètic de Càritas Catalunya

El 13 de gener de 2022 es constituí el Comitè Ètic de Càritas Catalunya amb l'objectiu de comptar amb un grup d'experts que assessorin Càritas Catalunya davant les peticions de col·laboració que fan algunes empreses i altres entitats, i que poden malmetre la reputació corporativa de Càritas Catalunya.

El grup d'experts que formen part d'aquest Comitè són els següents: la Dra. Ester Busquets, professora d'ètica a la Universitat de Vic; Carles Cabrera, enginyer i director de l'Institut Cerdà de Barcelona; Josep M. Canyelles, soci de Vector 5 i coordinador de Respon.cat; Mn. Joan Costa, professor d'ètica a la Facultat de Teologia de Catalunya i delegat de la pastoral social de l'Arquebisbat de Barcelona; Teresa Crespo, expresidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS); Josep M. Lozano, professor d'ESADE; Francesc Roig, president de Càritas Catalunya, i Ferran Casamitjana, coordinador d'àmbits de la mateixa institució.

Al llarg dels dos darrers anys, el Comitè Ètic de Càritas Catalunya ha tractat la relació amb empreses de la *gig economy*, de

les finances ètiques, de la indústria càrnia, del joc i del comerç electrònic transnacional, i ha valorat la idoneïtat de les col·laboracions atenent *l'Iderari ètic de Càritas Catalunya en la relació amb empreses i altres institucions*, i vetllant per la reputació i la imatge corporativa de Càritas a Catalunya.

Càritas amb Ucraïna

Davant l'agressió de Rússia a Ucraïna, país on Càritas és present des de fa anys, Càritas va fer una crida d'emergència per donar suport a totes les persones afectades pel conflicte. L'objectiu ha estat promoure aportacions econòmiques per ajudar els més necessitats en la compra d'aliments, l'accés a l'aigua potable, l'allotjament segur i la disposició de kits d'higiene, així com garantir un transport segur perquè les persones vulnerables puguin reunir-se amb els éssers estimats i accedir a zones segures.

Els fons aconseguits per les 70 Càritas diocesanes de la Confederación de Cáritas Española —20 milions d'euros— s'han anat transferint a Caritas Internationalis a través de Cáritas Española. Al seu torn, Caritas Internationalis els facilità a Càritas Ucraïna per a l'assistència humanitària.

Davant la dramàtica situació de la població ucraïnesa, Càritas Ucraïna impulsà la mobilització de voluntariat local per condicionar centres d'acollida que han habilitat fins ara per atendre els desplaçats interns que han fugit de les zones en conflicte. En aquest sentit, es preparà un equip que atén casos d'especial vulnerabilitat (menors no acompanyats, persones grans, víctimes de tràfic, etc.).

Kroskienko - Ucraïna

En aquests moments difícils, Càritas vol subratllar la urgència i la importància que tothom pugui accedir a l'assistència humanitària i que s'arribi a una treva que possibiliti les converses de pau i la fi de la guerra.

Implementació del compliment normatiu a les Càritas diocesanes catalanes

Al llarg de l'any 2022, i impulsat per Càritas Catalunya —amb el suport i experiència de Càritas Diocesana de Barcelona—, s'ha implementat el *compliance* (compliment normatiu) en el dia de les Càritas.

El *compliance* o programa de compliment normatiu és un model d'organització i gestió que té com a objectiu principal vetllar per la gestió dels riscos que comporta la responsabilitat penal i crear una cultura d'ètica corporativa en el si de la societat.

El compliment normatiu implica l'anàlisi i la identificació de riscos penals; l'elaboració de sistemes i protocols de control per tal de mitigar tant com sigui possible que es doni el risc que es pretén evitar; l'elaboració del pla d'acció i de les mesures correctores després de l'anàlisi de riscos, i la formació, comunicació i conscienciació del personal. També comporta l'elaboració de codis ètics i de codis de conducta.

Les onze Empreses d'Iniciativa Social (EIS) promogudes per Càritas van donar feina a 1.837 treballadors i treballadores l'any 2022.

6. Entitats vinculades

Les Empreses d'Iniciativa Social (EIS) i les fundacions vinculades

Des de fa més de 30 anys, Càritas arreu del territori català va començar a promoure la creació de cooperatives, d'empreses d'iniciativa social i d'entitats especialitzades en diferents àmbits de l'acció social. Aquest procés històric ja fa anys que està plenament consolidat a través de 11 EIS i dues fundacions vinculades: el Centre Català de Solidaritat (CECAS) i la Fundació Habitatge Social.

Sense cap mena de dubte, un dels trets diferencials de les empreses d'iniciativa social i, per extensió, de les entitats socials, és la resiliència constant davant les adversitats. Aquesta capacitat de resposta ha estat possible gràcies a l'àmplia xarxa que van teixint aquestes EIS, i que ha fet possible generar noves solucions davant els actuals reptes laborals, transformar les activitats i mantenir llocs de treball, alhora que s'adapten a les noves demandes socials, formatives i ambientals.

Aquests projectes són una aposta clara per la innovació ecosocial, transformant els residus a través de processos d'economia circular.

Les 11 EIS ofereixen serveis molt variats que van des del reciclatge de residu tèxtil, missatgeria sostenible, mudances i transports, bugaderia, arranjament d'habitatges, lloguer de materials per a càterings, neteja en general (obres, trasllats, establiments comercials, etc.), manteniment de locals, habitatges i comunitats de propietaris, buidatge de locals i trasllat de residus a la deixalleria, jardineria, muntatge de bicicletes, manipulació i muntatge en el sector industrial, etc.

El volum de gestió de les 11 EIS el 2022 va ser de **29,8 milions d'euros**.

6.1. Les Empreses d'Iniciativa Social (EIS)

APASOMI

ARADA
Empresa d'Inserció

CD Sant Feliu de Llobregat vitats

34 persones
808.788 euros

CD Solsona

46 persones
896.750,16 euros

CD Girona

215 persones
3.346.327,71 euros

CD Barcelona

1.404 persones
21.300.184 euros

CD Lleida

Serveis assumits
per CD Lleida
3.175 euros

FUNDACIÓ
Jaume Rubió i Rubió

Càritas
de Lleida

CD Solsona

31 persones
499.335,33 euros

1895

CD Solsona i CP Cervera

6 persones
204.370,22 euros

CD Urgell

37 persones
864.613,97 euros

CD Lleida

27 persones
899.173,6 euros

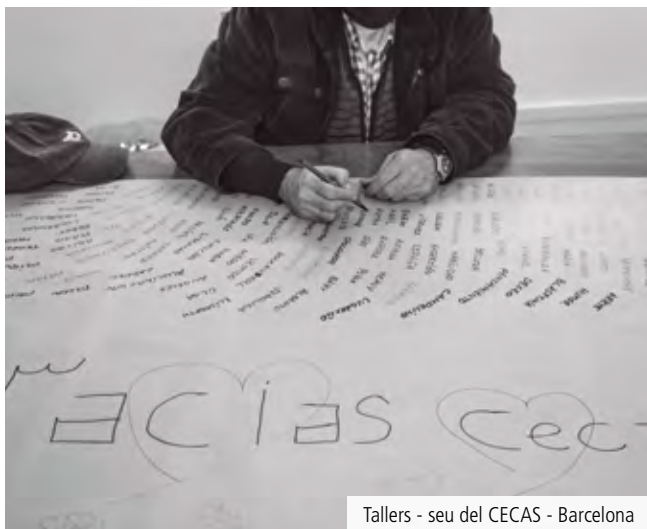

6.2. Les fundacions vinculades

Centre Català de Solidaritat

El Centre Català de Solidaritat (CECAS) és una fundació privada sense ànim de lucre fundada l'any 1991 per les Càritas de Catalunya i amb el suport dels bisbes de les vuit diòcesis catalanes. És, doncs, un servei de l'Església de Catalunya, destinat a l'atenció, la rehabilitació i la reinserció social de les persones amb drogodependència, especialment aquelles que es troben en alt risc d'exclusió social, amb tractaments biopsicosocials i reeducatius de les drogodependències considerant les patologies derivades. S'atén tant la persona com el seu entorn familiar.

Els serveis que ofereix el CECAS són atenció ambulatoria i el Programa Lliure de Drogues, des de cinc àmbits d'intervenció transversals: mèdic, familiar, educatiu-terapèutic, sociolaboral i jurídic. L'atenció ambulatoria es desenvolupa des del Centre d'Atenció i Seguiment de les Drogodependències (CAS), a Barcelona, i a Tarragona. El Programa Lliure de Drogues comprèn un centre de dia; el Grup de Patologia Dual; la comunitat terapèutica d'homes d'acollida i Can Puig (Barcelona i Sant Cugat del Vallès); la comunitat terapèutica de dones (Tarragona); el pis de suport (reinserció) Cervantes (Barcelona); el pis d'inclusió Llar del Carme (Barcelona) i el Servei d'Acompanyament a la Vida Autònoma (SAVA).

Tallers - seu del CECAS - Barcelona

Pel que fa al perfil de les persones ateses el 2022, cal destacar les dades següents:

- El 35,09 % de les persones ateses viuen amb els progenitors. La manca d'independència i autonomia, deguda a les condicions socioeconòmiques i culturals, comporta una necessitat habitacional, sobretot tenint en compte que la majoria de persones ateses té edat de construir una família i una llar (tenen entre quaranta i cinquanta anys, quaranta-tres de mitjana).
- El 37,25 % de les persones ateses són sensesostre o bé viuen en habitatges inestables o assistencials. Això dificulta una vida autònoma i digna, procliu i necessària per rehabilitar-se de la drogadocció.
- Un 82,93 % de les dones en tractament terapèutic han patit violència masclista, fet que comporta una major necessitat de suport emocional i habitacional per resoldre la seva addicció i sortir d'un entorn addictiu i violent.
- El 46 % de les persones usuàries del CECAS no disposen d'estudis superiors a primària. El baix nivell d'estudis és un factor de risc d'exclusió social.
- Cal destacar també la situació d'alta vulnerabilitat socioeconòmica que pateixen el 65,69 % de les persones que estaven a l'atur.

El 2022, el CECAS va atendre un total de **442 persones**, a les quals cal afegir **194 familiars**, amb una inversió de **2,3 milions d'euros**.

Fundació Habitatge Social

“La COVID-19 ens ha deixat unes llars més fràgils: més de la meitat no poden fer front a les despeses bàsiques. Aquest escenari i context socioeconòmic aboquen les famílies a dificultats greus de cara a la gestió econòmica de la llar. La majoria de les llars (85,7 %) han patit algun tipus de dificultat per aconseguir una gestió familiar sanejada, i només el 14,3 % restant reconeix que no ha hagut de fer front a cap de les dificultats.

Un 40 % de les llars catalanes han de fer un sobreesforç econòmic per pagar el lloguer, xifra que està un 15 % per damunt de la mitjana europea. La situació és especialment greu en el cas de les rendes més baixes, que arriben a destinar entre un 50 % i un 60 % dels ingressos al pagament del lloguer.

El mercat lliure del lloguer fa temps que no dona resposta a les necessitats de tota la població, i la construcció d’habitatge social de lloguer o compra per part de les administracions locals i per la Generalitat de Catalunya ha estat pràcticament simbòlica. Arrossega un dèficit molt preocupant que no dona resposta a les necessitats reals de la població catalana, sobretot la més fràgil i necessitada.

Així doncs, cal una aposta clara per part de les administracions per l’augment del parc públic d’habitatge de lloguer social. Lloguers accessibles i assequibles per a totes les persones, segons la seva capacitat adquisitiva, tot evitant els preus abusius que exclouen a una bona part de les persones que viuen en situacions de precarietat social i econòmica.

Barri de la Ribera - Barcelona

Un altre aspecte mol important és promoure mesures de conservació i rehabilitació d'habitatges que es troben en situacions de deteriorament afectant la vida i integritat de les persones vulnerables que hi solen viure.

Davant d'aquesta situació, la Fundació Habitatge Social —impulsada per Càritas Diocesana de Barcelona fa més de trenta anys— s'ha especialitzat en la gestió d'habitatge social. Facilita habitatge a preu molt social a les famílies més vulnerables que es troben en una situació greu d'exclusió residencial sense fer cap mena de distinció, i les acompanya amb plans de treball amb l'objectiu que recuperin la seva autonomia. La Fundació prioritza les famílies amb menors a càrrec i posa especial atenció a la perspectiva de gènere.

La major part de les persones o famílies acompanyades per la Fundació Habitatge Social han estat derivades per Càritas Diocesana de Barcelona des del Projecte Oikos. S'han gestionat habitatges on viuen temporalment famílies acompanyades per Càritas Diocesana de Sant Feliu de Llobregat i Càritas Diocesana de Terrassa.

El 2022 es van acompanyar **1.694 persones (470 famílies)** a través de **464 habitatges** en règim de lloguer molt social. S'hi va destinar un total de **3,8 milions d'euros**.

Pis social - Barcelona

APASOMI

(Càritas Diocesana de Terrassa)
www.caritasdtr.org/apasomi

ARADA

(Càritas Diocesana de Tarragona)
www.caritasdtarragona.cat

Brins d'Oportunitats

(Càritas Diocesana de Sant Feliu de Llobregat)
www.brinsoportunitats.cat

Cartaes Tàrrega

(Càritas Parroquial de Tàrrega)
www.cartaestarrega.com

Centre Català de Solidaritat, Fundació Privada

(Càritas Catalunya)
www.cecassolidario.cat

Grup Grapats

(Càritas Diocesana d'Urgell)
www.grapats.com

Economia Solidària- ECOSOL

(Càritas Diocesana de Girona)
www.caritasgirona.cat/ecosol

Fundació Habitatge Social

(Càritas Diocesana de Barcelona)
www.habitatgesocial.org

Fundació Formació i Treball

(Càritas Diocesana de Barcelona)
<https://formacioitreball.org>

Fundació Jaume Rubió i Rubió

(Càritas Diocesana de Lleida)
fundacionjaumerubioirubio.cat

Fundació Volem Feina- El Volem Feina Serveis Mediambientals

(Càritas Diocesana de Solsona)
www.volemfeina.org

Fundació Xavier Paules - El Xavier Paules

(Càritas Diocesana de Solsona i Càritas Parroquial de Cervera)
www.fundacioxavierpaules.cat

Troballes

(Càritas Diocesana de Lleida)
<http://troballes.org>

Trobada d'empreses d'inserció - Sabadell - CD Terrassa

7. Comunicació, sensibilització i denúncia

Al llarg de tot l'any, les deu Càritas diocesanes amb seu a Catalunya desenvolupen nombroses activitats de sensibilització, com ara les campanyes institucionals de Corpus Christi, "Sense llar" i Nadal. També impulsen accions de carrer amb motiu d'iniciatives concretes, com "Església pel treball decent", la Jornada Mundial dels Pobres o "Enllaça't per la justícia", entre d'altres.

El 2022 volem destacar especialment dues accions: la incidència política i els setanta-cinc anys de Càritas Española.

Incidència política

Durant el 2022 la denúncia profètica —altrament anomenada en el tercer sector "incidència política"— de Càritas Catalunya ha fet un gran salt qualitatiu: mai a la història de Càritas Catalunya havíem efectuat tantes compareixences parlamentàries a petició de la Comissió de Drets Socials o de la mateixa Càritas Catalunya.

Els nostres representants van tenir l'oportunitat de mostrar el nostre posicionament sobre les futures lleis del tercer sector social, de sensellarisme, de proposta de modificació de la renda garantida de ciutadania (RGC) o de promoció de l'associacionisme. A més a més, també vam compareixer per tal de presentar l'EINSFOESSA 2021, titulat *Exclusió i desenvolupament social a Catalunya*.

La nostra presència va culminar en la sessió extraordinària de commemoració del norantè aniversari del Parlament de Catalunya, a la qual ens van convidar. Ramon E. Carbonell, vicepresident de Càritas Catalunya —que ens va representar—, va fer èmfasi en el fet que “un edifici que era polvorí o seu reial ara és l’espai que reflecteix la pluralitat social, política i d’idees de casa nostra”, i va manifestar el sentiment i l’honor de ser-hi present representant totes les Càritas diocesanes catalanes.

75 anys de Càritas Española

Durant el 2022 es van celebrar els setanta-cinc anys de vida de Càritas a l’Estat espanyol, i per aquest motiu es van organitzar esdeveniments destacats, com ara un concert líric d’obertura, la presentació d’un nou informe FOESSA, la recepció a la Casa Reial i l’audiència amb el sant pare Francesc.

Els reptes plantejats per l’Assemblea General de Càritas Española —celebrada els dies 30 de juny i 1 de juliol— es van centrar en sis àrees temàtiques: identitat, comunitat cristiana, agents, territori, acció social i comunicació i presència pública. Fruit de la feina dels grups de treball es van identificar els reptes a reforçar i els reptes a afrontar. Entre aquests darrers, cal remarcar els següents: la nostra identitat significativa en una societat secularitzada; els nous models de comunitats parroquials i la sinodalitat; el relleu generacional del voluntariat, la seva formació i ús generalitzat de les noves tecnologies; l’animació comunitària com a eix transversal a tota l’acció social de Càritas i l’impuls de projectes que generin vincles comunitaris, i l’aprofitament de la comunicació per tal de generar lligams que permetin reforçar la sostenibilitat econòmica i la incorporació de nous agents per a les Càritas.

Audiència amb el Sant Pare - Ciutat del Vaticà

8. Animació comunitària

Càritas viu el Sínode a les diferents diòcesis

Papa Francesc - Santiago Mejía - Cathopic

Sota el títol "Per una Església Sinodal: comunió, participació i missió", el papa Francesc va convocar la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, que tindrà lloc el proper mes d'octubre a la Ciutat del Vaticà. Aquesta vegada, el papa Francesc ha volgut utilitzar una dinàmica diferent per implicar tot el Poble de Déu, de manera que ha constituït una fase diocesana, una de continental i una d'universal. Volia sentir la veu dels fidels, dels creients i no creients, abans de trobar-se amb els bisbes en l'Assemblea General. Volia, i ho ha aconseguit, involucrar tot el Poble de Déu, i també la gent de Càritas dels bisbats amb seu a Catalunya, no només els responsables, sinó també els treballadors, els voluntaris i les persones acompanyades i ateses per les Càritas diocesanes i parroquials, per poder sentir la veu de l'acció caritativa i social de l'Església, des de la missió que desenvolupa Càritas, les seves inquietuds i problemes; en resum, com diu el Concili Vaticà II, les seves alegries i les seves tristeses.

Els delegats episcopals de les Càritas diocesanes van acompanyar, d'una manera o d'una altra, aquesta etapa diocesana, ja que de sempre la seva tasca en el si de l'entitat és acompanyar, vetllar i animar la dimensió més espiritual i transcendent que es fa present en el seu dia a dia. Cada Càritas diocesana i les seves parroquials han fet anar una metodologia diferent a l'hora de treballar la crida del Papa a participar de la tasca sinodal, amb una premissa compartida per tots, i és que el Sínode també era un moment important per a aquesta Càritas que arrela la seva vida i la seva força en el mateix cor de l'Evangelí. No es podia deixar passar aquesta oportunitat per aportar el que es viu des de la dimensió de la caritat en el si de l'Església i, per tant, en el si de les comunitats diocesanes i parroquials. Calia, i així ha estat, estar compromesos a participar, respectant la realitat i les sinergies de cada diòcesi.

Es faria una mica feixuc en aquest petit espai que tenim de la Memòria 2022 de Càritas Catalunya resumir la pedagogia emprada en cada un dels deu bisbats i les seves respectives Càritas diocesanes. El que sí que podem compartir amb tots vosaltres és que s'ha treballat; que els materials, qüestionaris, etc., que les

comissions diocesanes han elaborat també han estat ben presents, amb altres eines de treball, damunt les taules dels participants de Càritas a la fase diocesana del Sínode; que ja sigui a escala diocesana, arxiprestal o més parroquial, s'ha animat a participar i a fer arribar les consideracions, els interrogants i les propostes plantejades des dels grups de Càritas als bisbats respectius, totes elles sorgides de les diferents sessions de treball que s'han dut a terme arreu del territori.

Aquest temps del Sínode, i en algun bisbat també del seu Sínode Diocesà, ha ajudat a il·luminar l'acció de Càritas des de la llum de la fe més evangèlica, ens ha deixat veure la missió que tenim en el si de l'Església i la comunió, que es fa més necessària que mai, per mostrar que la nostra tasca té un sentit universal i col·laborador. La millor mostra és l'acompanyament, per cert, ben sinodal, que fan les Càritas amb seu a Catalunya, que caminen juntes i donen respostes a la vulnerabilitat i a la pobresa a casa nostra. Aquestes Càritas diocesanes de Barcelona, Girona, Lleida, Sant Feliu de Llobregat, Solsona, Tarragona, Terrassa, Tortosa, Urgell i Vic fan seu el lema del proper Sínode i volen treballar per una Església i, per tant, per una Càritas de plena comunió, de gran participació i d'entrega total de missió.

Delegats episcopals

Càritas diocesanes amb seu a Catalunya

9. Dades econòmiques 2022

Els recursos econòmics són gestionats de manera acurada i fent un control exhaustiu de l'aplicació dels recursos. Presentem la informació econòmica agrupada de les 10 Càritas diocesanes amb seu a Catalunya. Totes les Càritas diocesanes auditen anualment els seus comptes d'acord amb la Llei 22/2015 d'auditoria de comptes

INGRESSOS 2022

52.795.521,07 €

FONTS PRIVADES	28.918.341,78 €	54,77 %
Col·laboradors periòdics (socis)	3.654.201,65 €	12,64 %
Donants	8.290.184,74 €	28,67 %
Campanyes (Corpus, Nadal...) a transferir	2.069.974,34 €	7,16 %
Herències i llegats	3.783.459,86 €	13,08 %
Entitats religioses / Parròquies	1.625.087,47 €	5,62 %
Entitats privades	8.354.520,26 €	28,89 %
Prestació de serveis / Vendes	681.745,32 €	2,36 %
Aportació de persones ateses	459.168,14 €	1,59 %
FONTS PÚBLIQUES	14.885.949,56 €	28,20 %
Subvencions d'àmbit europeu	529.957,99 €	3,56 %
Subvencions d'àmbit estatal	60.202,17 €	0,40 %
Subvencions d'àmbit autonòmic	4.714.351,04 €	31,67 %
Subvencions d'àmbit local	6.934.934,22 €	46,59 %
Aportació IRPF aplicat a l'acció social	2.646.504,14 €	17,78 %
ALTRES FONTS	8.991.229,73 €	17,03 %
Aportacions en espècie	1.347.687,46 €	14,99 %
Altres ingressos	7.643.542,27 €	85,01 %

DETALL DE L'ORIGEN PÚBLIC O PRIVAT DELS INGRESSOS 2022

Aportacions privades	37.909.571,51 €	71,80 %
Aportacions públiques	14.885.889,56 €	28,20 %
TOTAL INGRESSOS	52.795.461,07 €	

DESPESES 2022

49.477.839,44 €

Acció Social (programes i projectes)	40.301.103,77	81,45 %
Gestió i administració	5.511.516,86 €	11,14 %
Dinamització i acompanyament al territori, formació i voluntariat	1.115.549,93 €	2,25 %
Comunicació i sensibilització, captació	1.606.346,83 €	3,25 %
Cooperació internacional (projectes i emergències)	707.203,75 €	1,43 %
Col·laboració amb CECAS	236.118,30 €	0,48 %

DETALL DE LES DESPESES DELS PROGRAMES I PROJECTES D'ACCIÓ SOCIAL: 40.301.103,77 €

11,43 %

Programa d'Acollida i acompanyament

30,85 %

Programa de Cobertura de les necessitats bàsiques

2,86 %

Programa de Gent gran

12,51 %

Programa de Sense llar i habitatge

14,01 %

Programa de Família i infància

1,58 %

Programa de Salut

1,32 %

Programa d'Educació i formació per a adults

14,93 %

Programa d'Inserció sociolaboral i economia social

10,50 %

Programa d'Assessoria jurídica

10. Persones al servei de persones

Equip de professionals - CD Girona

Després de la tempesta

Una de les preocupacions principals de les Càritas diocesanes després del desconfinament era veure quin impacte tindria la postpandèmia tant en els equips de les Càritas diocesanes (voluntaris i persones contractades) com en els col·laboradors econòmics (particulars i empreses).

La COVID-19 i l'obligat confinament van suposar un descens dràstic del nombre de voluntaris a les Càritas diocesanes: es va passar de prop de 12.000 voluntaris a 2.700. Tot i això, Càritas no va tancar els punts d'atenció, que es van veure reforçats pel suport d'uns 2.500 voluntaris joves que van cobrir les tasques que desenvolupaven els voluntaris grans, que, en ser població de risc, es van haver de recloure i cuidar a les seves llars. Tanmateix, es va obrir un període d'incertesa un cop iniciat el desconfinament: recuperàrem el voluntariat o ens mantindríem al voltant dels 6.000?

També ens preocupava, després de tres crisis (crisi econòmica, COVID-19 i guerra a Ucraïna), si comptaríem amb l'ajut econòmic de particulars (socis i donants) i empreses.

La gran sorpresa ha estat que, després de la tempesta i gràcies als milers de respostes solidàries als nostres pobles i ciutats, hem recuperat el voluntariat, i els col·laboradors econòmics han fet un gran esforç per continuar donant suport a Càritas.

El 2022 hem comptat amb 11.225 persones voluntàries (enfront d'11.099 el 2021), 21.188 col·laboradors particulars (19.205 el 2021) i 1.634 empreses (1.020 el 2021). Una gran pluja de solidaritat!

També continua la tendència creixent dels projectes de voluntariat jove ("Càritas Jove"), amb la creació de nous grups a altres Càritas diocesanes. El 2022, cinc Càritas diocesanes ja han implementat aquest projecte i, a poc a poc, comptem amb joves que s'impliquen en activitats de sensibilització a través de les xarxes socials, accions de carrer i suport a diferents projectes d'acció social.

Després de la pandèmia també hem incrementat la presència d'alumnes de grau de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, que han fet les pràctiques a Càritas Catalunya.

Equips de les Càritas diocesanes:

11.869 persones

Persones voluntàries: **11.225**

Persones contractades: **644**

22.822 col·laboradors (socis, donants...)

Particulars: **21.188**

Empreses: **1.634**

Persones voluntàries:

Dones: **56,61 %**

Homes: **43,39 %**

Edats:

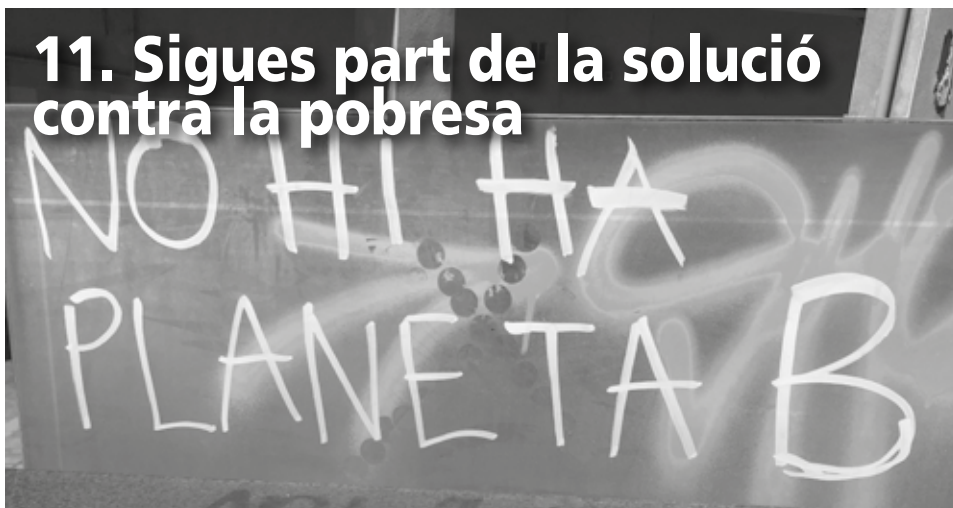
Fins a 20 anys: **6 %**

De 21 a 40 anys: **9 %**

De 41 a 60 anys: **23 %**

Més de 61 anys: **62 %**

11. Sigues part de la solució contra la pobresa

Per què fer-se de Càritas?

L'acció de Càritas és possible gràcies a la col·laboració desinteressada de moltes persones.

Fer-se de Càritas és un gest de solidaritat que implica un compromís i una aposta per una societat més justa.

La teva col·laboració anirà destinada als diferents programes que les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya efectuen al nostre territori.

Gràcies per ser part de la solució contra la pobresa.

Col·labora amb nosaltres:

Per donar resposta a les persones necessitades que atenem, hi ha diferents possibilitats de col·laboració amb les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya i amb la mateixa Càritas Catalunya:

- Fer-se voluntari i dedicar una part del temps i dels coneixements als altres.
- Fer-se soci i aportar una quantitat periòdica que cadascú decideix o fer donatius puntuals.
- Possibilitar la inserció laboral oferint llocs de treball o facilitar pràctiques laborals.
- Facilitar el lloguer d'habitatges per a persones necessitades amb la supervisió de Càritas.
- Deixar un llegat o una herència.
- Contractar els serveis de les nostres empreses d'economia social.
- Promoure actes lúdics o esportius en benefici de Càritas.
- Col·laborar a través del nostre programa "Entitats amb Cor", que compta amb el suport d'empreses, fundacions, clubs esportius, universitats i altres entitats.
- Interaccionar i compartir amb les nostres xarxes socials.

Aportacions econòmiques:
ES26 2100 0006 3202 0131 0198
Bizum 38031

Càritas diocesanes amb seu a Catalunya

C/ dels Àngels, 18, entresol
08001 Barcelona
Tel.: 934 126 864
info@caritascatalunya.cat
www.caritascatalunya.cat

[www.facebook.com/
Caritas-Catalunya](https://www.facebook.com/Caritas-Catalunya)

[www.twitter.com/
CaritasCataluny](https://www.twitter.com/CaritasCataluny)

[https://www.youtube.com/
channel/UCUMbZsf5rUFDby
HxXRE6UZA](https://www.youtube.com/channel/UCUMbZsf5rUFDbyHxXRE6UZA)

Barcelona

Pl. Nova, 1
08002 Barcelona
Tel.: 933 446 900
infocaritas@caritas.barcelona
<https://caritas.barcelona/>

Girona

Pujada de la Mercè, 8
17004 Girona
Tel.: 972 204 980
caritas@caritasgirona.cat
www.caritasgirona.cat

Lleida

Pl. de Sant Josep, 2
25002 Lleida
Tel.: 973 283 081
caritasdiocesana@caritaslleida.net
www.caritaslleida.net

Sant Feliu de Llobregat

C/ Armenteres, 35
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel.: 936 527 770
secretaria@caritassantfeliu.cat
www.caritassantfeliu.cat

Solsona

Pl. dels Màrtirs, 7
25200 Cervera
Tel.: 973 532 879
secretaria.cdsolsona@caritas.es
www.caritasdiocesanasonsolsona.cat

Tarragona

C/ Armanyà, 16
43004 Tarragona
Tel.: 877 449 866
caritas@caritasdtarragona.cat
www.caritasdtarragona.cat

Terrassa

C/ Duran i Sors, 11
08201 Sabadell
Tel.: 931 433 984
info@caritasdiocesanaterrassa.cat
www.caritasdiocesanaterrassa.cat

Tortosa

C/ Croera, 7
43500 Tortosa
Tel.: 977 441 143
secretaria.cdtortosa@caritas.es
www.caritastortosa.org

Urgell

C/ Bisbe Guitart, 27-29
25700 La Seu d'Urgell
Tel.: 973 351 266
caritas.cdurgell@caritas.es
www.caritasurgell.cat

Vic

C/ Torras i Bages, 4 baixos
08500 Vic
Tel.: 938 860 483
correu.cdvic@caritas.es
www.caritasbv.cat

